

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP 410.008.10.2016
P/16/019

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 92, F +48 22 444 55 94
kgp@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/019 - Realizacja programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2020.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontroler	Piotr Piątkiewicz, główny specjalista kp, upoważnienie do kontroli nr 92491 z dnia 26 października 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	CAPITA Polska Sp. z o.o. ¹ , 31-503 Kraków, ul. Lubicz 53
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zarząd Spółki w składzie: Martin McCloskey – członek zarządu, Marcus Meloni – członek zarządu, Marcel Rutishauser – członek zarządu (dowód: akta kontroli str. 3-8)

II. Ocena kontrolowanej działalności²

Ocena ogólna

Spółka według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r.³ wykonała zobowiązania określone w umowie z dnia 5 sierpnia 2013 r. o udzielenie finansowego wsparcia inwestycji pn. *Centrum Outsourcingu w Krakowie*⁴, otrzymanego z budżetu państwa w ramach *Programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2020*⁵. Jednak w 2015 r., pierwszym roku okresu trwałości inwestycji, Spółka nie dopełniła obowiązku utrzymania wymaganej ilości nowych miejsc pracy, co stanowiło naruszenie postanowień umownych.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Beneficjent w okresie realizacji inwestycji w pełni i terminowo wykonał zobowiązania dotyczące poniesienia nakładów inwestycyjnych w ustalonej wysokości oraz utworzenia nowych miejsc pracy dla osób z wyższym wykształceniem. Spółka, do czasu zakończenia czynności kontrolnych⁶, kontynuowała też prowadzenie działalności gospodarczej w województwie małopolskim, dotrzymując tym samym jednego z umownych warunków zachowania tzw. okresu trwałości inwestycji, który ma zakończyć się wraz z upływem 5 lat od daty zakończenia inwestycji (czyli w dniu 31 grudnia 2019 r.). Liczba utrzymywanych nowych miejsc pracy w 2015 r. w przeliczeniu na pełne etaty powinna wynosić 450 osób, w tym 432 dla osób z wyższym wykształceniem, a faktycznie wyniosła (również w przeliczeniu na pełne etaty) odpowiednio 431 oraz 405, to jest mniej o 19 i 27.

Beneficjent terminowo przedkładał Ministrowi Gospodarki, a następnie Ministrowi Rozwoju coroczne sprawozdania finansowo-rzeczowe z wykonania obowiązków

¹ Dalej także: beneficjent lub Spółka.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

³ Dzień zakończenia realizacji inwestycji. Inwestycja była realizowana w latach 2011-2014.

⁴ Dalej także: inwestycja.

⁵ Przyjęty uchwałą Nr 122/2011 Rady Ministrów z dnia 5 lipca 2011 r. ze zm. - komunikat Ministra Gospodarki z dnia 18 sierpnia 2011 r. o podjęciu przez Radę Ministrów uchwały w sprawie przyjęcia programu rozwoju pod nazwą "Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2020" – (M.P. Nr 82, poz.834). Dalej także: Program.

⁶ W dniu 23 listopada 2016 r.

umownych. W Spółce prowadzona była ewidencja księgową i kadrową umożliwiającą jednoznaczne ustalenie, bieżące monitorowanie, a także weryfikację kosztów inwestycji oraz liczby utworzonych nowych miejsc pracy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

W dniu 27 lipca 2011 r. beneficjent, stosownie do założeń Programu, złożył wniosek o udzielenie pomocy publicznej stanowiącej finansowe wsparcie inwestycji. Minister Gospodarki poinformował Spółkę listem intencyjnym z dnia 22 sierpnia 2011 r., że projekt mający na celu utworzenie przez Spółkę centrum usług wspólnych co do zasady kwalifikuje się do objęcia pomocą. W dniu 4 października 2011 r. właściwy w sprawach oceny wniosków Międzyresortowy Zespół do spraw Inwestycji o Istotnym Znaczeniu dla Gospodarki Polskiej rekomendował Ministrowi Gospodarki propozycję wsparcia dla tego projektu. Ponadto w dniu 2 listopada 2011 r. Spółka uzyskała zezwolenie (100/2011) na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Krakowskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „*Krakowski Park Technologiczny*”. W dniu 5 sierpnia 2013 r. pomiędzy Ministrem Gospodarki a beneficjentem została zawarta umowa o udzielenie pomocy publicznej w formie dotacji celowej⁷. W dniu 30 grudnia 2013 r., na mocy aneksu nr 1 do umowy, wydłużony został okres realizacji inwestycji do dnia 31 grudnia 2014 r.⁸.

(dowód akta kontroli str. 9 - 56)

1. Zgodnie z postanowieniami umowy beneficjent zobowiązał się m.in. do utworzenia w związku z realizacją inwestycji (najpóźniej do dnia 31 grudnia 2014 r.) co najmniej 450 nowych miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty), w tym 432 dla osób z wyższym wykształceniem. Punktem odniesienia było średnie zatrudnienie z okresu 12 miesięcy poprzedzających wydanie listu intencyjnego. Wynosiło ono 0,5 etatu. Za utworzone w związku z realizacją inwestycji miejsca pracy uznawane były te, które powstały od dnia wydania listu intencyjnego (22 sierpnia 2012 r.). Zgodnie z harmonogramem, stanowiącym załącznik nr 5 do umowy, beneficjent miał do końca 2013 r. utworzyć co najmniej 360 miejsc pracy, w tym 345 dla osób z wyższym wykształceniem. Faktycznie do dnia 31 grudnia 2013 r. utworzone zostały 363 nowe miejsca pracy, w tym 320 dla osób z wyższym wykształceniem⁹. Do dnia 31 grudnia 2014 r. w Spółce powstało natomiast 469 nowych miejsc pracy, w tym 445 dla osób z wyższym wykształceniem. Liczby te są wielkościami netto¹⁰ w przeliczeniu na pełne etaty.

Beneficjent ewidencjonował dane personalne w systemie kadrowo-płacowym Co-march Opitma. System pozwalał na jednoznaczne ustalenie, bieżące monitorowanie oraz kontrolę liczby utworzonych nowych miejsc pracy.

(dowód akta kontroli str. 57-71)

2. W umowie Spółka zobowiązała się do poniesienia, najpóźniej do dnia 31 grudnia 2014 r., nakładów inwestycyjnych w wysokości co najmniej 5 254 tys. zł. (umowa nie precyzowała rodzaju tych nakładów). W okresie od początku realizacji inwestycji do dnia 31 grudnia 2014 r. Spółka poniosła nakłady w wysokości 11 133,3 tys. zł, w tym: 7 870,3 tys. zł stanowiły koszty najmu powierzchni biurowej, a 3 263 tys. zł stanowiły wydatki w środki trwałe. Do czasu zakończenia kontroli, stosownie do postanowień umowy, beneficjent utrzymywał zrealizowaną inwestycję w województwie małopolskim.

⁷ Nr IV/572/P/15014/2830/13/DIW. Dalej: umowa.

⁸ Pierwotnie Spółka zobowiązana była zrealizować inwestycję do dnia 31 grudnia 2013 r.

⁹ Rozliczenie obowiązku beneficjenta w zakresie utworzenia miejsc pracy dla osób z wyższym wykształceniem, zgodnie z § 4 ust. 2 pkt 1 umowy, miało nastąpić na dzień 31 grudnia 2014 r.

¹⁰ Po odliczeniu od liczby zatrudnionych liczby osób, z którymi rozwiązano umowę o pracę.

Kontrola dobranych celowo dziesięciu faktur o najwyższej wartości za lata 2013-2014 wykazała, że wydatki wykazane w fakturach mają faktyczny związek z realizowaną inwestycją. Beneficjent prowadził ewidencję nakładów inwestycyjnych poniesionych w związku z realizacją inwestycji w sposób umożliwiający jednoznaczne ustalenie, bieżące monitorowanie oraz kontrolę ich wysokości.

(dowód akta kontroli str. 80-95)

3. Ustalona w umowie wysokość dotacji celowej stanowiącej finansowe wsparcie inwestycji miała wynieść łącznie 2 084 tys. zł. Warunkiem otrzymania tej kwoty, wypłacanej w ustalonych transzach, było m.in. przedkładanie Ministrowi Gospodarki, w latach 2013 i 2014 w terminie do dnia 31 października, sprawozdania finansowo-rzeczowego obejmującego okres od dnia rozpoczęcia inwestycji do dnia 30 września każdego roku. Sprawozdanie obejmowało kwotę planowanych i poniesionych nakładów inwestycyjnych oraz liczbę utworzonych miejsc pracy. Beneficjent złożył wymagane sprawozdania za rok 2013 w dniu 28 listopada 2013 r., a za rok 2014 r. w dniu 7 listopada 2014 r.

Według wyjaśnień¹¹ Pani Agnieszki Zygner – Dyrektora Generalnego spółki opóźnienie w przekazaniu sprawozdania za 2013 rok spowodowane było trwającymi negocjacjami z Ministerstwem Gospodarki w sprawie wydłużenia terminu zakończenia inwestycji, a za 2014 rok były wynikiem przeoczenia. Minister Gospodarki przekazywał transze dotacji w ustalonych kwotach. W dniu 30 grudnia 2013 r. Spółka otrzymała na rachunek bankowy pierwszą część dotacji w kwocie 1 667,2 tys. zł, natomiast drugą część w wysokości 416,8 tys. zł w dniu 15 grudnia 2014 r.

(dowód akta kontroli str. 64, 99-126)

4. Według postanowień umowy Spółka zobowiązana była do przedkładania Ministrowi w pięciu kolejnych latach następujących po roku, w którym realizacja inwestycji została zakończona, corocznych sprawozdań finansowo-rzeczowych z wykonania obowiązków umownych w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku sprawozdawczym. Spółka przedłożyła wymagane sprawozdania: za rok 2014 w dniu 26 stycznia 2015 r., a za rok 2015 w dniu 30 marca 2016 r. Minister Rozwoju nie zgłosił zastrzeżeń do tych sprawozdań.

(dowód akta kontroli str. 127-149)

5. W latach 2014-2020 beneficjent jest zobowiązany do przedstawiania, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, danych dotyczących łącznej wysokości podatków CIT, PIT, VAT oraz podatku od nieruchomości, jakie zostały przez Spółkę zapłacone za rok poprzedni oraz danych o wartości sprzedaży na rynek krajowy w związku z inwestycją. Beneficjent złożył wymagane dane za rok 2013 w dniu 22 kwietnia 2014, za rok 2014 w dniu 22 marca 2015 r., a za rok 2015 r. w dniu 8 listopada 2016 r.

Według wyjaśnień Pani Agnieszki Zygner – Dyrektora Generalnego¹², opóźnienie przekazaniu zestawienia za rok 2015 było spowodowane niedopatrzeniem. Wysokość zapłaconego podatku PIT za lata 2013-2015 wyniosła łącznie 4 202,6 tys. zł, a podatku CIT - 130,2 tys. zł. Spółka nie uiszczała podatku VAT w związku z faktem, że w okresie swojej dotychczasowej działalności stale wykazywała w deklaracjach VAT nadwyżkę podatku naliczonego nad należnym. W latach 2013-2015 Spółka występowała dwukrotnie o zwrot nadwyżki podatku VAT. Wnioskowana kwota wyniosła 2 290 tys. zł za miesiąc kwiecień 2013 r. i 1 960 tys. zł za miesiąc październik 2015 r. Spółka nie posiada gruntów, budynków lub budowli, w związku z powyższym w 2014 i 2015 roku nie płaciła podatku od nieruchomości¹³. Wartość

¹¹ Z dnia 16 listopada 2016 r.

¹² Wyjaśnienia z dnia 16 listopada 2016 r.

¹³ Aczkolwiek podatek ten jest uiszczany przez wynajmującego powierzchnię biurową Spółce.

sprzedaży na rynek krajowy w związku ze wspieraną inwestycją w przedmiotowym okresie wyniosła łącznie 6 195,7 tys. zł.

(dowód akta kontroli str. 65, 72-79, 104, 150-158)

6. Realizacja inwestycji była przedmiotem dwóch kontroli przeprowadzonych w 2014 i 2015 roku przez pracowników Ministerstwa Gospodarki, a następnie Ministerstwa Rozwoju. Kontrole te nie wykazały nieprawidłowości.

(dowód akta kontroli str. 159 - 190)

Ustalone
nieprawidłowości

Spółka nie utrzymała wymaganej liczby miejsc pracy w 2015 r. Zgodnie z § 4 pkt 2 ppkt 2) umowy Spółka zobowiązana jest do utrzymania każdego utworzonego miejsca pracy przez okres co najmniej 5 lat od dnia jego utworzenia. Spełnienie tego warunku miało być weryfikowane w oparciu o średnioroczne zatrudnienie w poszczególnych latach realizacji umowy i okresu trwałości. W 2015 r. średnioroczne zatrudnienie wyniosło 430,83 zatrudnionych, w tym 405,20 osób z wyższym wykształceniem tj. odpowiednio o 19,17 i 26,8 osób mniej od poziomu wymaganego umową. Według wyjaśnień Pani Agnieszki Zygner – Dyrektora Generalnego spółki nieosiągnięcie zakładanego poziomu zatrudnienia związane było z podpisaniem mniejszej niż początkowo zakładano liczby kontraktów z klientami zewnętrznymi. Dodatkowym czynnikiem mającym wpływ na liczbę zatrudnionych była i jest wysoka rotacja pracowników wynikająca głównie ze specyfiki branży, w której działa spółka.

W zbadanej przez kontrolera NIK próbie umów o pracę¹⁴ około 90% pracowników odchodzących ze Spółki wypowiedziało umowę z własnej inicjatywy. Średnie zatrudnienie we wrześniu 2016 r. obliczone na dzień 30 września 2016 r. wyniosło 509,55 etatów, w tym 446,82 etatów dla osób z wyższym wykształceniem. Spółka planuje wzrost średniego zatrudnienia do poziomu 546 osób w grudniu 2016 r., Spółka, do końca 2016 r., powinna spełnić wymagania umowne w tym zakresie. Ponadto wskazać należy, że Spółka poinformowała Ministra Rozwoju o fakcie nieosiągnięcia wymaganego wskaźnika zatrudnienia za rok 2015¹⁵.

(dowód akta kontroli str. 69, 70, 96-104)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że sprawozdanie finansowo-rzeczowe za okres od dnia rozpoczęcia inwestycji do dnia 31 grudnia 2015 r. sporządzono niezgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 4 do umowy, w szczególności nie uaktualniono danych dotyczących m.in. zatrudnienia, wykazywanych w pkt 4,5,6 i 8 sprawozdania.

Z wyjaśnień¹⁶ Pani Agnieszki Zygner – Dyrektora Generalnego Spółki wynika, że wykazywanie w sprawozdaniu nowych miejsc pracy utworzonych przez Spółkę w 2015 r. byłoby bezcelowe, ponieważ inwestycja objęta umową została już zakończona. Dodatkowo poinformowała, że Ministerstwo Rozwoju nie zgłosiło zastrzeżeń do przedłożonego sprawozdania.

W ocenie NIK, fakt niezgłoszenia zastrzeżeń przez Ministerstwo Rozwoju w trakcie kontroli nie stanowi usprawiedliwienia dla nieprawidłowego wykonania obowiązku sprawozdawczego.

(dowód akta kontroli str. 61, 137-149)

¹⁴ 25 umów o pracę, które następnie zostały rozwiązane.

¹⁵ Pismo z dnia 30 marca 2016 r.

¹⁶ Wyjaśnienia z dnia 16 listopada 2016 r.

IV. Wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁷, wnosi o:

- 1) podjęcie wszelkich niezbędnych działań gwarantujących osiągnięcie i utrzymanie wymaganej liczby miejsc pracy, w tym dla osób z wyższym wykształceniem, do końca okresu trwałości inwestycji;
- 2) dokonanie stosownej korekty *Sprawozdania finansowo-rzeczowego obejmującego okres począwszy od dnia rozpoczęcia realizacji inwestycji do dnia 31 grudnia 2015 r.* i przekazanie jej Ministrowi Rozwoju.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 29 grudnia 2016 r.

Kontroler:

/-/ Lech Oniszczenko
Doradca ekonomiczny

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Dyrektor
/-/ z up. Michał Wilkowicz
Wicedyrektor

¹⁷ Dz. U. z 2015 r. poz.1096 oraz z 2016 r. poz.677. dalej: *ustawa o NIK*